

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus VEEBRUAR 2011

Tervitan Sind, hea lugeja, veebruari – küünlakuu juhtsalmiga Rooma kirjast 8:21: „**Ka loodu ise vabastatakse kord kaduvuse orjusest Jumala laste kirkuse vabadusse.**“

Veebruar on lühike kuu. Eestlased on aega lugenud lugunädalasis: jõulust kuus küünlasse, küünlast üksteist jürisse, jürist kaheksa jaani, jaanist neli jaagupisse, jaagupist üheksa mihklisse, mihklist kuus marti, mardist kaks kadrisse, kadrist neli jõulu. Niisiis jõuludest oleme just tulnud ja jõulud on taas ees.

Koguduse elus on veebruaris esiplaanil aruanded ja eelarved. Tohime olla Jumalale tänulikud aasta 2010 eest. Koguduse elu on jätkunud, oleme saanud tunda Jumala varjavat kätt ja õnnistust. Aasta üks kõrghetk oli toomkiriku taaskasutuse 20. aastapäev. Paljudele inimestele oli hea ja julgustav kogemus lugeda lugemisaasta raames Piiblit – kogudus luges Piibli kaanest kaaneni läbi.

Eesti rahvana tähistame veebruaris riikliku iseolemise suurpäevi: Tartu rahulepingu aastapäeva ja iseseisvuspäeva. Vabariigi aastapäev ei ole minevikuihalusest kantud tähtpäev, vaid päev, mis esitab küsimusi homse ja ülehomse kohta. Valimiste eel on meil eriliselt põhjust vaadata sügavale ja teha oma otsus. Kristlastena peame küsima, mida mina kodanikuna saan anda oma kodumaale, mida saan teha parema elu nimel. Üks meie kaaskodanik on pakkunud välja järgmist:

- ❖ Teen oma kodu ja ukseesise korda. Mida enam inimesed hoolivad oma kodust, seda turvalisem on elu, seda kauem inimesed elavad, seda jätkusuutlikum on riik.
- ❖ Teen midagi vahvat koos naabritega. Mida rohkem on ühistegevust, mida rohkem üksteist tuntakse ja omavahelisi muresid-rõõme jagatakse, seda rohkem tekib elurõõmsat sünergiat ja uusi ideid.
- ❖ Teen mulle määratud asju võimalikult heatujuliselt, sest nad on ju mulle määratud, mina saan oma rõõmsa meele ja algatusvõimega kaunis palju korda saata.
- ❖ Olen võimalikult palju koos laste ja lastelastega, olgu omade või tuttavatega. Mida hoolivam ja loominguilisem on kasvatus, seda õnnelikumaks kasvavad lapsed.
- ❖ Otsin üles oma head sõnad. Mida rohkem inimesed oma sõpradega lävivad, seda tugevam on nende vaimne tervis ja seda paremini saavad nad hakkama lahendamatuena näivate probleemidega.
- ❖ Hoian tervist. Püüan võimalikult palju liikuda värskes õhus. Valed elu ja töötingimused suurendavad tervisehäirete hulka.

- ❖ Hoian vana, ei jookse mõtlematult kõige uue järel. Vanad majad, pargid, mööblitükid, aga ka vanad kultuuritraditsioonid moodustavad suure osa meie rahaliselt mõõdetamatust rahvuslikust rikkusest.

Head sõbrad, soovin õnnistatud veebruari kuud, selle argipäevi, pühapäevi ja pühi! Talvehari on murtud, ööd jäävad lühemaks ja päevad muutuvad pikemaks. Soovin ka vaimuliku valguse suurenemist.

Tiit Salumäe
Koguduse õpetaja

MIS TOIMUB?

Jumalateenistus armulauaga on igal pühapäeval kl 11 toomkirikus. Täpsemalt kõigist jumalateenistustest loe kuukavast.

Laulukoorid. Koguduse **segakoor** harjutab esmaspäeviti kl 17.30 Jaanisaalis. **Toomkoori** proovid on teisipäeviti kl 19 Jaanisaalis. **Laste ansambel** tegutseb Sirje Kaasiku juhatusel. Info laulukooride osas: 53039835 – Lia Salumäe; 56453472 – Sirje Kaasik.

Eesti tähtpäevad. Veebruaris tähistame toomkirikus kahte Eesti Vabariigile olulist tähtpäeva:

* Tartu Rahulepingu 91. aastapäeva tähistamine on kahel päeval. Kolmapäeval, 2. veebruaril kl 14 mälestushetk vabadussamba juures. Laupäeval, 5. veebruaril kl 18 kontsert-palvus toomkirikus, esineb Lihula Meeskoor.

* Neljapäeval, 24. veebruaril Eesti Vabariigi 93. aastapäeva kontsertjumalateenistus, kl 11 laulab toomkoor. Järgneb kl 12 miiting ja pärgade panek vabadussamba juures ning rahvapidu linnuses.

Leerikursus. Kevadine leerikursus algab jumalateenistusega toomkirikus 6. veebruaril kell 11. Palun andke see sõnum edasi! Veel ei ole hilja registreeruda. Täpsemat informatsiooni saab õpetaja käest. Leerikoolis tutvutakse maailma usundite, Piibli, kiriku õpetuse ja ajaloo ning koguduse eluga. Leeri kaudu leiad endale uusi sõpru. Leerikursus lõpeb leeripüha ehk konfirmatsiooniga, mille läbi leerikooli lõpetanu saab koguduse täisõiguslikuks liikmeks. Leeritatu võib tulla armulauale, saada ristivanemaks, lasta abielu laulatada ja kandideerida koguduse juhtorganitesse. Leeriõnnistamine toimub P, 22. mail 2011.

Lastekiriku kogunemised on ikka kuu teisel pühapäeval. Järgmine lastekiriku kogunemine on 13. veebruaril kell 11 toomkirikus. Märtsi kuus on plaanis pidada lastekiriku vastlaõhtu, K 9. märtsil kl 18 ja minna vastu paastuajale pika liu, kuklite ja küünlavalgusega. Ootame kõiki lapsi.

Eakate teetund koguneb jätkuvalt reedeti kell 15 Jaanimajas. Teretulnud on ka uued osalejad.

Misjoniõhtu toimub E, 7. märtsil kl 18.30 Jaanimajas. Külmas misjonärid Anu ja Juha Väliaho.

Toomkirik ja muuseum. Kirik on avatud jumalateenistuste ja kontsertide ajal. Muuseumi on sissepääsu soov vaja eelnevalt kokkuleppida. Sissepääs on piletiga. Vt lisa www.haapsalulinnus.ee Linnuse hooaeg avatakse avatud uste päevaga L, 30. aprillil kl 12 kirikukontserdiga.

Diakoonia annetusmüük (Kooli 6) on avatud tööpäeviti kl 9.30-13.30. Saadaval on soodsalt laste ning täiskasvanute riided ja jalatsid.

Koguduse kantselei, Kooli 6, avatud E-K, R kl 9-15. Tel 473 7166, 52 80635. Kohtumine koguduse õpetajaga on soovitatav leppida eelnevalt kokku.

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA VEEBRUARIS

- T, 1. veebruar kl 19** toomkooi proov (Jaanisaal)
- K, 2. veebruar kl 14** Tartu Rahulepingu 91. aastapäeva mälestushetk vabadussamba juures.
- N, 3. veebruar kl 10** jumalateenistus armulauaga (toomkirik), Lääne praostkonna konverentsi raames. Juhtiv liturg praost Tiit Salumäe.
- R, 4. veebruar kl 9** hommikupalvus (kantselei); **kl 15** eakate teetund (Jaanisaal).
- L, 5. veebruar kl 18** Tartu Rahu aastapäevale pühendatud kontsert-palvus (toomkirik), kavaga „Sõduri kojutulek” esineb Lihula Meeskoor, juhatab Andreas Rahuvarm. Solist Pille Saatmäe.
- P, 6. veebruar kl 11** jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Kahesugune külv. Teenivad: õpetaja Tiit Salumäe ja Kristel Engman; pärast jumalateenistust ca **kl 12.15** uue leerikursuse algus (toomkiriku käärkamber)
- E, 7. veebruar kl 17.30** segakooi proov (Jaanisaal)
- T, 8. veebruar kl 19** toomkooi proov (Jaanisaal)
- R, 11. veebruar kl 9** hommikupalvus (kantselei); **kl 15** eakate teetund (Jaanisaal).
- L, 12. veebruar kl 11** pühapäevakooli tund sanatoorses koolis.
- P, 13. veebruar kl 11** jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Usu vastupidavus katsumustes. Teenivad õpetaja Tiit Salumäe ja Teno Ilves; **kl 11-12** lastekirik (toomkiriku käärkamber).
- E, 14. veebruar kl 17.30** segakooi proov (Jaanisaal)
- T, 15. veebruar kl 19** toomkooi proov (Jaanisaal)
- R, 18. veebruar kl 9** hommikupalvus (kantselei); **kl 15** eakate teetund (Jaanisaal).
- P, 20. veebruar kl 11** jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Teenimatu arm. Teenivad õpeaja Kari Tynkkynen ja Eleri Illik.
- E, 21. veebruar kl 17.30** segakooi proov (Jaanisaal)
- T, 22. veebruar kl 19** toomkooi proov (toomkirik)
- N, 24. veebruar kl 11** Eesti Vabariigi 93. aastapäeva kontsertjumalateenistus (toomkirik). Kõnelevad maavanem Neeme Suur ja praost Tiit Salumäe. Laulab toomkoor, juhatavad Sirje Kaasik ja Lia Salumäe. Oreil Lia Salumäe. Sissepääs: vaba.
- R, 25. veebruar kl 9** hommikupalvus (kantselei); **kl 15** eakate teetund (Jaanisaal).
- P, 27. veebruar kl 11** jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Jumala sõna külv. Teenivad õpetaja Kari Tynkkynen ja Teno Ilves; **kl 16** jumalateenistus maakonna haiglas. Teenib õpetaja Kari Tynkkynen.
- E, 28. veebruar kl 17.30** segakooi proov (Jaanisaal)

MA EI TAHA OLLA...

Ma ei taha olla tuim kombeteenija,
allapidi suunurkadega kirikuskäija,
alati-kohal pinginühkija,
pooleteisetunni pühapäevakristlane,
vaganäoline jutlusekuulaja,
pelgalt ustav koorilaulja,
armulise pastori magus imetleja.

Ma ei taha olla kristliku masinavärgi
kohusetundlik finantseerija,
punktipealne kümnisemaksja,
sunniviisiline heategija,
ühepeatüki piiblilugeja,
perfektse õpetusega vagatseja,
haledahääleline palvejorutaja
ja ristishammastega käsupidaja.

Ma ei taha olla nõrkade halvustaja,
eksinud eksituste meelespidaja,
suletud sekti uksevalvaja,
usukaaslaste innukas luuraja,
kõigi nähtu-kuuldu liialdaja
ja pahatahtlik tagarääkija.

Ma ei taha elada Kristuseta kristlasena,
armuta evangeeliumi kuulutajana,
Vaimuta vaimulikuna,
usuta usupropageerijana,
inimeste Jumalast eemalepeletajana.

Taha olla lihtsalt usklik Jumalasse,
järgida Jeesust,
armastada ja teenida inimesi.

(Ilmunud luulekogus T. Tüür „Sõnadel on südames pesa“ 2001)

INTERVJU ORGANIST LIA SALUMÄEGA

Käesolev aasta on Eesti luterlikus kirikus pühendatud laulu- ja palveraamatule, selle suuremale kasutamisele ja tundmaõppimisele. Laulu- ja palveraamatule pöörame tänavu rohkem tähelepanu ka Johannese Sõnumites. Kuna koguduse muusikaelu mootoriks on lisaks muusikasõpradest lauljatele koguduse organist, avaldame lühisutluse koguduse organisti Lia Salumäega.

Mis on koraalide (kirikulaulude) eesmärk? Koraalide eesmärgi on kindlasti mitu. Aga üheks olulisemaks eesmärgiks on vaimuliku sõnumi edasiandmine ja oma usu tunnistamine.

Miks on luterlikus kirikus koraalidel nii oluline roll? Koraalil on luterlikus kirikus tõesti väga

oluline roll ja sellest räägib ka pikk laulutraditsioon. Lauldud on läbi mitme sajandi. Ühine koguduse laul on üks oluline osa jumalateenistusest.

Mille põhjal valid koraale jumalateenistuseks? Koraalide valik jumalateenistusel sõltub pühapäeva piiblitekstidest, aga ka kindlasti kirikuaasta pühadest. Koraalide valik on väga suur jagunedes erinevate teemade järgi. Üldiselt on minu põhimõte lõpetada jumalateenistus rõõmsa kiituselauluga (kui ei ole just surnute mälestuspüha).

Milline on Sinu armastatuim koraal meie laulu- ja palveraamatus ning miks just see? Armsaks saanud koraale on mitmeid, aga kõige lähedasem on ikka minu leerilaul "Kiida nüüd Issandat minu süda". Kuigi minu leeripäev jääb aastakümnete taha, nüüd juba 37aastat tagasi, on see päev väga eredalt mees ja seda koraali lauldes mõtlen sooja tunde oma leeriõnnistusele Keila kirikus.

Mis võiks Sinu arvates olla laulu- ja palveraamatu aasta "tulemus"? Üheks suuremaks tulemuseks on kindlasti koraaliraamatu läbilaulmine siin Haapsalus, aga meie kirikus tervikuna toimub väga mitmeid koraalidega seotud kontserte ja koraalipühi. Arvan, et õpime kindlasti rohkem oma lauluraamatut kasutama, ka palveraamatu osa, kus on palju palveid, mida saame lugeda iga päev. Kingime siis endale neid hetki koos laulu ja palveraamatuga lauluraamatu aastal 2011!

JUHATUSE TÖÖST

Koguduse juhatus pidas uue aasta esimese koosoleku 10. jaanuaril. Päevakorras oli üheksa punkti. Juhatus esimees teavitas Jaani kiriku taastamistöde käigust. Kiriku idapoolse osa puitpõrand on üles võetud ja täitepinnasest puhastatud, alus on tasandatud. Ettevalmistus soojustuseks ja betoonpõranda paigaldamiseks on tehtud. Põranda eemaldamisel selgus, et oreli rõdusammaste alused on ebaühtlaselt betoneeritud. Nüüdseks on sammaste alused ühte mõõtu lõigatud.

Kiriku sisetöödeks on esitatud taotlus pühakodade riiklikule programmile. Juhatus otsustas jätkata töid Jaani kiriku juures sedamööda, kuidas raha laekub.

Juhatus kutsub koguduse õpetaja ettepanekul kokku koguduse nõukogu laupäeval, 26. veebruaril kl 10 Jaanimajas.

Päevakord:

1. Koosoleku rakendamine.
2. Koguduse tegevuse aruanne 2010.
3. Koguduse majandusaruanne 2010.
4. Koguduse eelarve 2011.
5. Koguduse maksude kehtestamine.
6. Ettekanne – Erki Holmberg.
7. Kohapeal algatatud küsimused.
8. Koosoleku lõpetamine. (Koosoleku ligikaudne lõpuaeg on kl 12.30.)

Juhatus otsustas esitada nõukogule kehtestamiseks koguduse maksud. Peeti vajalikuks talituste hinnad jätta 2010. a tasemele ja esitada need eurodes.

Ristimine ristimispühäl 250 kr ehk 15,98 eurot, eraldi talitusena 500 kr ehk 31,96 eurot.

Leerikursus 400 kr ehk 25,56 eurot.

Laulatus 2000 kr ehk 127,82 eurot (eraldi tasuda abiellumise riigilõiv).

Matus koguduse liikme puhul vaba annetusega (kes on tasunud eelneva aasta liikmeannetuse), mitteliikme matus 1000 kr ehk 63,91 EUR

Koguduse õpetaja andis ülevaate välissuhetest. 1. jaanuaril osales ta koos abikaasaga Haaga koguduse (sõpruskogudus Huopalahti ühines Hakavuori kogudusega) avajumalateenistusel ja andis üle koguduse kingina Eesti mastilipu.

Rendsburgi koguduse õpetaja teatas, et nende kammerkoor tahab külastada 3.-5 juunil Eestit. Aeg on sobiv, sest Lihulas on 4. juunil maakonna laulupidu. Pühapäeval osalevad külalised jumalateenistusel Haapsalus. Grupi suurus on umbes 25 inimest, nad soovivad kodumajutust. Külalised lahkuvad 5. juunil kl 18.35 Tallinnast laevaga.

Koguduse lastekoor ja pühapäevakool on huvitatud laulureisist. Peetakse vajalikuks pidada läbirääkimisi Loviisa kogudusega.

Korsnäsi kogudusemaja pühitsemisele 27.-29. mail võib sõita suurema delegatsiooniga.

Eesti Punase Risti Euroopa Liidu toiduabi jagati ka Haapsalu koguduse kaudu. Meie kantselei kaudu jagati 960 kg spagette, 450 kg kaerahelbeid, 184 kg jahu. Jagamisnimekirjad on esitatud Punasele Ristile. Juhatus avaldas tänu Eesti Punasele Ristile ja koguduse kantselei kaastööliste toiduabi jagamise eest.

Järgmine juhatuse koosolek on 14. veebruaril kl 17.30 Jaanimajas.

LASTEKIRIKU LASTE MÕTTEID PARIMAST SÕBRAST MINU PARIM SÕBER...

- ... on roosat värvi, nii kohmakas, natuke paks. Need mängivad ja paitavad. Minu emme on ka sõber (Marii).
- ... on rahulik. Ei löö ja ei kakle. Teeb oma viimase kommi minuga pooleks. Kui midagi on kokku lepitud, siis teeb nii nagu on kokku lepitud (Mark Marcel).
- ... on lahke ja sõbralik. See kes ei valeta, ei kamanda, ei kiusa. Ta vahel käsutab veel (Matteus).
- ... on lõbus ja alati abivalmis. Ta mängib minuga ja on nõus jagama oma mänguasju teistega. Hea sõber on see, kes ei valeta ega kiusa ja kellega koos on tore olla (Reio).
- ... on lõbus, rõõmsameelne ja me saame temaga väga hästi läbi. Me jagame oma asju üksteisega, temaga on koos tore telekat vaadata ja vaba aega veeta (Katja).
- ... on selline, kellega koos ei juhtu kunagi mingeid pahandusi ning kellega saan alati hästi läbi. Temaga koos on hea telekat vaadata, õppida või mängida. Sõber ei ropenda. Tal ei ole halbu kombeid. Ta on lahke, sõbralik ja abivalmis. Temaga koos on ka hea kohvikus käia ning korvpalli mängida (Kristjan).
- ... on hea mängukaaslane ja temaga ei ole kunagi igav. Ta on väga sõbralik ja teeb palju nalja (Marijana).
- ... selline, kes mitte kunagi ei kiusa ja kes mängib teistega. Kes kogu aeg ei kamanda ja ei karju, kes ei valeta (Markus Rafael).
- ... on hea mängukaaslane. Temaga on koos tore telekat vaadata ja muusikat kuulata (Jevgeni).
- Hea sõber ei reeda mu saladusi, on julge ja aitab mind, kui ma hädas olen. Hea sõber ei ütle mulle kunagi halvasti. Head sõpra on vaja, sest koos on toredam (Marlene).
- Sõbraga on alati tore koos olla ja ta on hea mängukaaslane. Ta peaks olema ka lahke ning valmis oma sõpra hädas aitama. Minu sõber on veel väga tugev, kiire ja osav (Kristjan).

- Tõelist sõpra saab alati usaldada ja ta ei vea sind alt. Temaga on alati tore aega veeta ning ta ei valeta sulle kunagi. Temaga saab rääkida ükskõik millest (Kristiinia).

TÄNU ANNETUSTE EEST

Täname kõiki koguduse liikmeid liikmeannetuste eest. Palun hakata tasuma kogudusele 2011. aasta liikmemaksu. Juhatus soovib liikmemaksu tasumise hõlbustamiseks vormistada pangas püsikorraldus. Igaüks andku oma jõu ja soovi kohaselt. Koguduse täiskogu liige on konfirmeeritud ja koguduse liikmenimekirja kantud isik, kes on aasta jooksul teinud nimelise annetuse ja käinud armulaual. Liikmeannetust saab tasuda kantseleis või koguduse kontole: SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032. Pangakontole tasudes palume märkida maksja nimi ja millise aja eest liikmemaks tasutakse.

Tulumaksuseaduse kohaselt võib maksumaksja tuludeklaratsiooni koostades arvata oma maksustatavast tulust maha kuni 5% kirikule jt mittetulundusühingutele nimeliselt tehtud annetustelt. Annetuselt tulumaksu tagasi arvestamiseks edastas kogudus 1. veebruariks andmed Maksu- ja Tolliametile.

NAER ON TERVISEKS

Mees ja naine on muuseumis.

Nad vaatavad vanade meistrite töid ja jõuavad maalini, mille all seisab: „Tizian. Püha perekond põgenemisteel“.

„Sa vaata vaid!“ ühmab mees. „Põgenikud! Mingit vara neil ei ole, aga lasevad end Tizianil maalida.“

VEEBRUARI JUHTSALM JA PALVE

Sina oled ligi, Issand, ja kõik su käsud on tõde.

Psalm 119:151

Ma ärkan täna hommikul

Jumala pühade inglite

juuresolekul.

Avanegu taevas laialt mu ees,

mu kohal ja mu ümber.

Et ma võiksin näha oma armastatud Kristust

ja Tema päikesesäralist kaaskonda

kõigis maapealsetes asjades

tänasel päeval.

SÜNNIPÄEVAD VEEBRUARIS

1. veebruar	Pille Talvar-Heckmann	50
2. veebruar	Erna Alt Asta-Marie Teder	
3. veebruar	Linda Hmelök Tiiu-Helge Lehis	
4. veebruar	Õnneli Lindal	
5. veebruar	Anne-Eve Salumets Evi Mihkelson Tiit Salumäe junior	20
6. veebruar	Triin Toompuu	
7. veebruar	Toivo Inslermann Anu Mutso Triin Palk Kristel Engman	35
8. veebruar	Katrin Kask	
9. veebruar	Kari Tynkkynen	45
10. veebruar	Anneli Kollom	40
11. veebruar	Erich Tohver	
12. veebruar	Michael Heckmann Argo Raudsepp Joseph Johannes Black Joanna Ojamaa	20
13. veebruar	Maarja Kõuts	
16. veebruar	Anneli Mõisa	
18. veebruar	Marta Rips Lehte Teder Vilve Virro Darja Pozdejeva	20
20. veebruar	Robert Soostar Elisabeth Teppor	
21. veebruar	Heino Kahem Signe Saviir Viivika Niineorg	65 50
22. veebruar	Kreidy Naudre	
23. veebruar	Aide Leit-Lepmets	45
24. veebruar	Ellen Jaks Tiina Hein Ülla Paras Johannes Alliku	
25. veebruar	Juta Kerves Andres Ammas Maarja-Liis Priske Erki Arti Adamson Lisete Särel	
28. veebruar	Marika Räst	

PALJU ÕNNE JA ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE!

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENESE KOGUDUS

Koguduse kantselei Kooli tänav 6 on avatud E, T, K, R kell 9-15

Telefon 473 7166, 473 7167, 528 0635.
E-post: haapsalu@eelk.ee
Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu
Pangakonto SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032.
Registrikood 80210533

TOIMETUS

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 4737 166, 4737 167, 4737 017, 5280 636.
Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.
Lydia Kalda E-post: haapsalu@eelk.ee; lydia.kalda@hotmail.com; 53477633.
Lehte Ilves E-post: lehte@le.ee
Ingrid Laasi E-post: ingridlaasi@hotmail.ee
Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee
Lia Salumäe E-post: lia.salumae@gmail.com; 53039 835.
Teno Ilves E-post: teno.ilves@mail.ee

Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Seinaleht asub Haapsalu toomkirikus peaukse kõrval, koguduse kantseleis ja Jaanimajas.